TESTARE PENTRU ADMITEREA ÎN CLASA a V-a

26 IUNIE 2024

Limba și literatura română

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru 45 de minute.

VARIANTA II

Se dă textul:

Peste mări și țări, de-a lungul Râului de Jad, se afla cândva un munte negru ca tăciunile, care străpungea înaltul cerului ca un dinte zdravăn de oțel. Sătenii îi spuneau Muntele Neroditor, fiindcă nu creștea fir de iarbă pe el, iar animalele și păsările nu poposeau niciodată pe culmea lui.

La răscrucea dintre Muntele Neroditor și Râul de Jad, înghesuit într-un cotlon, se afla un sat nevoiaș, învăluit în umbre cafenii. Satul apărea șters și palid din pricina pământului sărac și arid care-l împresura. Pentru a se alege cu recolte de orez de pe urma ținutului îndărătnic, sătenii erau nevoiți să-l ude necontenit. Zi de zi, oamenii se umpleau de noroi, aplecându-se la fiecare pas pentru a sădi cele trebuincioase. (...)

Una dintre casele din sat era atât de mică, încât scândurile de lemn ce-i ***serveau*** *drept pereți și care erau ținute laolaltă doar de acoperiș păreau un mănuchi de chibrituri legate cu o sfoară. Înăuntru abia încăpeau trei oameni strânși în jurul mesei – mare* ***noroc****, căci întocmai atâția locuiau acolo. Printre ei și o fetiță pe nume Minli.*

Minli nu era nici pământie și nici ștearsă ca restul sătenilor. Fetița avea părul negru ***lucios*** *și obrăjori rozalii, ochi scânteietori mereu însetați de aventură și un surâs ager ce îi lumina chipul. Când îi băgau de seamă firea veselă și neastâmpărată, oamenii scuturau din cap spunâdu-și că numele – care înseamnă „gând* ***sprinten****" – i se potrivea chiar bine. „Prea bine", ofta mama ei, Minli având obiceiul de a fi iute nu doar la minte, ci și la faptă.(...)*

Ceea ce o împiedica pe Minli să devină pământie și ștearsă ca restul sătenilor erau poveștile pe care tatăl ei i le spunea, seara, la cină. De fiecare dată chipul fetiței se lumina de încântare și uimire, într-atât încât nici măcar Ma nu se putea abține să nu zâmbească, clătinând totodată din cap. Cel puțin pentru un timp, Ba părea să lase sfârșeala de la câmp și ochii lui negri sclipeau ca picăturile de ploaie de fiecare dată când începea o nouă istorisire.

– Ba, mai spune-mi o dată povestea Muntelui Neroditor, îl rugă într-o zi Minli pe tatăl ei, în timp ce Ma le punea în farfurii porțiile de orez fiert. Povestește-mi din nou de ce nu crește nimic pe el.

– Ah, îi răspunse tatăl, ai auzit-o deja de nenumărate ori. Știi răspunsul.

– Mai spune-mi o dată, Ba, imploră Minli. Te rog!

– Bine, fie, cedă el și, în timp ce-și așeza bețigașele pe masă, Minli îi surprinse pe chip surâsul atât de drag ei. (Grace Lin, *Bătrânul din lună)*

**cotlon – ascunzătoare, colț*
**arid – sec, neroditor*
** a împresura – a înconjura*

Subiectul I (24 de puncte):

1. (6p) Formulează o idee principală care se desprinde din fragment.
2. (6p) Extrage din text câte un cuvânt/ un grup de cuvinte, care să facă referire la timpul, respectiv la spațiul desfășurării acțiunii.

3. (6p) Numește două trăsături morale (sufletești) ale lui Minli, ilustrându-le cu câte o secvență din text.
4. (6p) Explică, în două - trei enunțuri, înțelesul secvenței: *Cel puțin pentru un timp, Ba părea să lase sfârșeala de la câmp și ochii lui negri sclipeau ca picăturile de ploaie de fiecare dată când începea o nouă istorisire.*

Subiectul al II-lea (44 de puncte):

1. (8p) Notează câte un cuvânt cu sens asemănător pentru următoarele cuvinte extrase din text: *serveau, noroc, lucios, sprinten.*
2. (8p) Desparte în silabe următoarele cuvinte: *îndărătnic, trebuincioase, neastâmpărată, porțiile.*
3. (8p) Scrie câte o propoziție în care:
   a) cuvântul *urma* să fie:
      - substantiv
      - verb

   b) să apară corect integrate formele *ce-l* și *odată.*
4. (8p) Precizează ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în text: *nevoiaș, firea, rugă, o.*
5. (4p) Rescrie următoarele propoziții dezvoltate din text, transformându-le în propoziții simple:
   a) *La răscrucea dintre Muntele Neroditor și Râul de Jad, înghesuit într-un cotlon, se afla un sat nevoiaș, învăluit în umbre cafenii.*
   b) *– Ba, mai spune-mi o dată povestea Muntelui Neroditor(...).*
6. (8p) Transcrie variantele corecte ale enunțurilor de mai jos :
   a) *Minli voia/ vroia să audă în fiecare zi povestea Muntelui Neroditor.*
   b) *Nu fă/ nu face presiuni asupra tatălui tău, pentru ați/ a-ți spune povestea! o avertiza mama pe Minli.*
   c) *De fiecare dată, sătenii primeau aceeași/ aceiași lovitură de la soartă, cea/ ceea ce îi întrista.*
   d) *Sfatul lui Ba pentru Minli era mereu: fii/ fi tu însuți/ însăți!*
   e) *– Duce-ți-vă/Duceți-vă afară! obișnuia să le spună Ba lui Minli și mamei, când era vreme frumoasă.*

Subiectul al III-lea (22 de puncte):

Redacteaza o compunere, de cel puțin 12 rânduri, în care să relatezi povestea Muntelui Neroditor (așa cum ți-o imaginezi tu), incluzând și o secvență descriptivă, de cel puțin 3 rânduri.

În compunerea ta, vei respecta următoarele repere:
- vei alege un titlu potrivit;(3p)
- vei realiza un conținut adecvat cerinței; (7p)
- vei preciza două elemente ale contextului spațio-temporal; (4p)
- vei insera în compunere o secvență descriptivă;(3p)

În plus, pentru a obține punctajul pentru redactare:
- vei respecta normele de ortografie și de punctuație, așezare în pagină și lizibilitate; (3p)
- vei atinge numărul minim de rânduri; (2p)